

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

โดยที่ระบบธุรกิจแบบเสรีนิยมเป็นระบบที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไปในประเทศต่าง ๆ และในประเทศไทยนั้นระบบเสรีนิยมก็ได้รับการยอมรับและสนับสนุนทั้งในภาครัฐบาลและเอกชนทั่วไป¹ การใช้ระบบธุรกิจแบบเสรีนิยมทุกคนต่างก็แข่งขันซึ่งกันและกัน² เมื่อมีการกระทบกระทั่งกันและเป็นการกระทบกระทั่งต่อกันหม่มากก็ย่อมเป็นไปได้ที่จะมีการโต้แย้งกันขึ้นการยุติข้อโต้แย้งในสังคมปัจจุบันวิธีหนึ่งก็คือ การนำคดีขึ้นสู่ศาล³ วิธีการนี้เป็นวิธีการที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมตามสมควร อย่างไรก็ตามกระบวนการทางศาลย่อมมีจุดอ่อนของระบบอยู่บ้างเช่นกัน สถานการณ์และระยะเวลาส่งผลให้ระบบเผชิญจุดอ่อนที่จะต้องได้รับการแก้ไขเยียวยาตามความจำเป็น ตัวอย่างเช่น คดีความที่มีบุคคลจำนวนมากเข้ามาเกี่ยวข้องกับส่งผลให้เกิดการโต้แย้งในเหตุการณ์อันเดียวกัน แต่มีการฟ้องคดีแยกต่างหากออกจากกัน ซึ่งมีความเป็นไปได้สูงที่พยานอาจลืมข้อเท็จจริงบางอย่างในเหตุการณ์หรือบ้างครั้งพยานอาจตายไปแล้ว และประเด็นที่จะนำพยานนั้นมาสืบเป็นประเด็นสำคัญก็ย่อมมีผลกระทบต่อคดีและการที่มีคดีมากมายที่เป็นข้อเท็จจริงเดียวกัน ประเด็นที่เป็นข้อกฎหมายเดียวกัน แต่ว่าโจทก์หรือจำเลยต่างคนกันนั้นย่อมก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินคดีของศาลอีกด้วย วิทยานิพนธ์นี้เป็นการวิจัยที่วิเคราะห์ถึงจุดด้อยของวิธีการยุติข้อขัดแย้งโดยทางศาลตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โดยเฉพาะการดำเนินคดีแพ่งสำหรับผู้เสียหายจำนวนมาก โดยจะชี้ให้เห็นว่า ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนกฎหมายสารบัญญัติที่ประสงค์จะคุ้มครองสาธารณชนแล้วก่อให้เกิด

¹ อัมพร วิจิตรพันธ์, หลักเศรษฐศาสตร์ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522), หน้า 459.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 498.

³ นิพัทธ์ จักรางกูร, คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมสาร, 2535), หน้า 5

เกิดความเสียหายแก่เอกชนจำนวนมาก จึงเป็นการสมควรที่จะมีวิธีพิจารณาความแบบพิเศษแก่ผู้ฟ้องคดี ดังนั้นจึงควรมีหลักกฎหมายที่จะนำเข้ามาแก้ไขข้อบกพร่องนี้ เพื่อที่จะให้การพิจารณาคดีเสร็จสิ้นไปในครั้งเดียวและผลของคำพิพากษานั้นจะมีผลต่อคู่ความคนอื่น ๆ ที่มีได้ เข้ามาในคดีด้วย เพราะตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้ยังไม่สามารถเข้ามาแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

ผลของการวิจัยนี้จะก่อให้เกิดความสะดวกในด้านการแก้ไขปัญหาข้อพิพาททางธุรกิจสำเร็จลุล่วงไปได้โดยเร็ว ทำให้ส่งเสริมการให้การดำเนินธุรกิจทั้งหลายสามารถดำเนินต่อไปได้ และช่วยให้บุคคลทุกฝ่ายสามารถได้รับความคุ้มครองจากกระบวนการยุติธรรมมากขึ้น

ปัญหาที่จะดำเนินการวิจัย

ปัญหาที่จะดำเนินการวิจัยนั้น จะศึกษาถึงกรณีที่มีกฎหมายสารบัญญัติที่มีความประสงค์จะคุ้มครองผลประโยชน์ของสาธารณชนเฉพาะกรณีที่มีการฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าว อันเป็นเหตุให้เอกชนจำนวนมากได้รับความเสียหาย โดยที่ผู้เสียหายแต่ละคนต่างก็ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียร่วมกันในคดี แม้ว่ากฎหมายพิเศษจะได้อำนาจให้รัฐหรือองค์กรพิเศษให้มีอำนาจในการฟ้องคดีในบางครั้งก็ไม่อาจปกป้องผลประโยชน์ของผู้เสียหายทุกคน ได้จึงทำให้ผู้เสียหายที่ไม่ได้รับความคุ้มครองต้องมาฟ้องคดีเอง การที่ผู้เสียหายคนใดคนหนึ่งหรือจำนวนหนึ่ง ได้นำคดีขึ้นฟ้องต่อศาลและเมื่อศาลมีคำพิพากษาแล้วก็ย่อมมีผลกระทบต่อผู้เสียหายคนอื่นที่มีได้นำคดีมาฟ้องต่อศาล ตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วนที่เกี่ยวกับพยานหลักฐานแล้ว⁴ คำพิพากษาในคดีอื่นสามารถที่จะอ้างเข้ามาเป็นพยานหลักฐานในคดีได้⁴ ซึ่งคำพิพากษาในคดีก่อนนั้น ได้มีการนิสุจน์ข้อเท็จจริงที่เป็นมูลเหตุแห่งคดี

กันมาก่อนแล้วก็ย่อมมีน้ำหนักเป็นหน้า เชื้อถือการที่คู่ความฝ่ายใดมีหน้าที่นำสืบหักล้างก็ย่อมเกิดผล
 กระทบจากการที่จะต้องพิสูจน์หักล้างพยานหลักฐาน ในคดีที่มีการฟ้องภายหลังและก่อให้เกิดความล่า
 ช้าในการพิจารณาคดีเกิดคดีมากมายในศาล จากการที่กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของไทยไม่
 ได้มีบทบัญญัติที่จะใช้กับเรื่องนี้โดยตรงเหมือนกับที่ต่างประเทศที่มีหลักการดำเนินคดีแบบ Class
 Action ซึ่งเป็นกรณีให้ผู้เสียหายคนใดคนหนึ่งหรือจำนวนหนึ่งฟ้องคดีและผู้เสียหายในคดีนั้นอาจ
 จะขออนุญาตศาลหรือศาลเห็นสมควรก็จะมีคำสั่งให้มีการดำเนินคดีแบบ Class Action โดยศาล
 จะพิจารณาจากจำนวนของคู่ความ ปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมายที่เกิดขึ้นจะต้องเป็นชนิด
 เดียวกัน และการที่ดำเนินคดีแบบ Class Action จะก่อให้เกิดความเป็นธรรมและเห็นว่าถ้ามี
 การแยกฟ้องจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียคนอื่นๆ ดังนั้นหลักเกณฑ์การดำเนินคดีแบบ
 Class Action นั้นถ้านำมาปรับใช้กับวิธีพิจารณาความแพ่งไทยในคดีประเภทนี้อาจช่วยแก้ปัญหา
 ความล่าช้าในการดำเนินคดี ความซ้ำซ้อน และคดีมากมายที่ค้างอยู่ในการพิจารณาของศาลได้

วัตถุประสงค์ของการทำการวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งที่จะศึกษาแนวทางดำเนินคดีแพ่งของผู้เสียหายจำนวนมากตามตามกฎ
 หมายพิเศษ เนื่องจากความเสียหายนั้นเป็นความเสียหายที่เกิดจากมูลเหตุแห่งคดีเดียวกัน กฎ-
 หมายวิธีพิจารณาความแพ่งมีส่วนช่วยในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้หรือไม่ และความเหมาะสมที่
 จะนำวิธีพิจารณาความแบบพิเศษมาใช้

ขอบเขตของการวิจัยและวิธีวิจัย

วิทยานิพนธ์นี้มีขอบเขตของการวิจัยในเรื่องของมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้
 เสียหายจำนวนมากตามกฎหมายพิเศษที่มุ่งคุ้มครองประโยชน์ของสาธารณชนในส่วนของคดีดำเนิน